

ANALIZA COMPARATIVĂ A UNOR FRAGMENTE CERAMICE BOIAN DIN AȘEZĂRILE ENEOLITICE DE LA CHEIA ȘI ATMAGEAUA TĂTĂRASCĂ

**Cornelia CĂRPUȘ,
Leonid CĂRPUȘ**

Rezumat: În această lucrare ne propunem să aplicăm metoda comparativă în studiul ceramicii. Pentru cele mai vechi culturi de pe teritoriul dobrogean, această analiză comparată deține anumite avantaje; astfel, se face posibilă detectarea filiațiilor pe orizontală la același nivel stratigrafic și pe verticală, pentru filiațiile în timp, între aceleași comunități sau alte culturi.

Materialul nostru de studiu a provenit din două așezări situate geografic la mare distanță una față de cealaltă (peste 200 km): așezarea eneolitică de la Cheia (România- partea centrală a Dobrogei) și Atmageaua Tătărăscă, localizată în sudul Dunării, astăzi, pe teritoriul Bulgariei.

Aceste artefacte s-au descoperit ca urmare a campaniilor de săpături arheologice întreprinse de V. Voinea în 2001-2005 în situl de la Cheia și de către Vl. Dumitrescu, în tell-ul de la Atmageaua Tătărăscă, în 1921-1935.

Pentru toate acele piese de mici dimensiuni am folosit metode macro și microscopice. Astfel, au fost examinate, din acest punct de vedere, suprafețele interioare, exterioare și în secțiune ale vaselor și pulberea ce a rezultat după răzuire.

Am fost interesați la aceste fragmente de: culoare, tipul de ardere, incluziuni, finisaj, decor, analogii.

Studiul fragmentelor ceramice aparținând aceleiași civilizații (Boian) din diferite perioade de timp și locuri, ne ajută să evidențiem mult mai precis dezvoltarea lor culturală.

Astfel, remarcăm unele trăsături specifice, precum calitatea slipului sau a barbotinei bine lustruite, decorul cu caneluri adânci, incizii încrustate cu o pastă albă dar și multe deosebiri precum diferite tipuri de argilă, pictură în grafit, etc.

Fragmentele de la Atmageaua Tătărăscă sunt mult mai eterogene față de cele de la Cheia deoarece aici stratul Boian avea peste un metru înălțime și, prin urmare, locuirea a fost de mai lungă durată; astfel au putut fi folosite mai multe surse de lut sau au putut fi împrumutate tehnici de prelucrare a lutului de la alte comunități cu care locuitorii de aici au intrat în contact.